

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Štěpána Výborného v právní věci žalobce: **MUDr. S. H.**, zastoupený Mgr. Davidem Fyrbachem, advokátem se sídlem Římská 103/12, Praha 2, proti žalované: **rektorka Univerzity Karlovy**, se sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2023, č. j. 11 A 5/2023 – 49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 28. 11. 2022, č. j. UKRUK/463411/2022-5, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí děkana 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy ze dne 11. 7. 2022, č. j. 904/21-22-75039050-ukončení, kterým bylo podle § 68 odst. 1 písm. g) a § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen „*zákon vysokých školách*“), ve spojení s čl. 9 odst. 12 Studijního a zkušebního řádu Univerzity Karlovy (dále jen „*Studijní a zkušební řád*“) ukončeno studium žalobce v magisterském programu Zubní lékařství vyučované v anglickém jazyce. Důvodem ukončení žalobcova studia bylo nesplnění požadavku vyplývajícího ze studijního programu podle Studijního a zkušebního řádu, které spočívalo

v tom, že žalobce ani ve druhém opravném termínu nevykonal část státní rigorózní zkoušky B81412 – Klinické zubní lékařství terapeutické.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 16. 10. 2023, č. j. 11 A 5/2023 – 49, jako nedůvodnou zamítl.

[3] Městský soud se neztotožnil s námitkou, že zápisy o části státní rigorózní zkoušky (dále jen „*zápisy o konání zkoušky*“) byly jako podklady pro vydání rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné. Uvedl, že podle čl. 9 odst. 3 Studijního a zkušebního řádu se o konání státní zkoušky nebo její části vyhotoví protokol, který podepisuje předseda nebo v zastoupení jiný člen komise a všichni přítomní členové komise. Tyto náležitosti zápisy o konání zkoušky obsahovaly a jiné náležitosti zákon o vysokých školách ani vnitřní předpisy Univerzity Karlovy neupravují. Městský soud rovněž uvedl, že vlastní hodnocení zkušební komise je podle judikatury správních soudů založeno pouze na uvážení komise a nelze jej přezkoumat ve správním řízení ani v řízení před soudem, jelikož student nemá veřejné subjektivní právo na složení zkoušky, ale pouze na její řádný proces. Nelze se proto ani domáhat prohlášení nepřezkoumatelnosti té části zápisů o konání zkoušky, která se týká hodnocení studenta.

[4] K průběhu jednotlivých termínů žalobcovy státní rigorózní zkoušky městský soud uvedl, že podle zápisů o konání zkoušky nedošlo k porušení podmínek řádného procesu konání této zkoušky. K prokázání tvrzení, že během prvního opravného pokusu byl po značnou dobu zkoušení přítomen pouze jeden člen komise, žalobce nenavrl žádné důkazy a podle městského soudu tato skutečnost nevyplývala ani ze správního spisu. Městský soud proto konstatoval, že žalobce neunesl své důkazní břemeno.

[5] Městský soud se v napadeném rozsudku rovněž zabýval žalobními námitkami ohledně nicotnosti rozhodnutí žalované a nesprávného složení zkušební komise. Proti těmto závěrům městského soudu však žalobce nijak nebrojí, a Nejvyšší správní soud je proto dále nerekapituluje.

[6] Žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) napadá rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[7] Stěžovatel namítá, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav a městský soud toto její pochybení nesprávně přičetl k jeho tíži, pokud mu vytkl, že neprokázal své tvrzení, že během prvního opravného pokusu byl po značnou dobu zkoušení přítomen pouze jeden člen komise. Žalovaná se při zjištění skutkového stavu ve vztahu k průběhu prvního opravného termínu omezila pouze na zápis o konání zkoušky a dodatečně vyhotovená vyjádření členů komise. Zápis o konání zkoušky však neobsahuje podrobnosti o jejím průběhu a podle stěžovatele nijak nevyvrací jeho tvrzení, jelikož byl podepsán až na konci zkoušky, kdy již byli přítomni všichni členové komise. Ti měli být dle stěžovatele ve správním řízení vyslechnuti jako svědci, přičemž jejich písemná vyjádření nejsou způsobilá tyto svědecké výpovědi nahradit a nemohou obstát jako důkazy. Stěžovatel by měl totiž při výsledku právo klást svědkům otázky a správní orgán by je musel poučit, že jsou povinni vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet.

pokračování

[8] Dále stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, že hodnocení zkušební komise nepodléhá přezkumu ze strany správních orgánů a soudů. Naopak trvá na tom, že žalovaná měla toto hodnocení přezkoumat a v této souvislosti také opatřit podklady pro zjištění skutkového stavu. Městský soud v napadeném rozsudku odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2009, č. j. 9 As 1/2009 – 141. Ten však podle stěžovatele vylučuje pouze soudní přezkum (byť i tento závěr stěžovatel považuje za překonaný), nikoliv přezkum ze strany žalované. Stěžovatel má rovněž za to, že městským soudem citovaný rozsudek je v rozporu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012 – 47, č. 3104/2014 Sb. NSS, podle kterého je „[s]oud v řízení o žalobě proti rozhodnutí o žádosti o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu podle § 82 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, povinen přezkoumat toto rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, a to i z hlediska věcné správnosti hodnocení testových otázek a úloh.“ Vyloučení hodnocení zkušební komise z přezkumu by podle stěžovatele mohlo vést k situacím, kdy zkušební komise záměrně neumožní prospět studentům z důvodu jejich věku, rasy, vyznání apod., nebo kdy znalosti členů komise nebudou v souladu s aktuálním stavem poznání. Počet členů komise přitom stěžovatel nepovažuje za dostatečnou záruku nestrannosti a správnosti jejího počínání.

[9] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Uvádí, že skutkový stav byl zjištěn řádně a za použití všech dostupných důkazních prostředků. Dále žalovaná trvá na svém závěru, že nebyla oprávněna přezkoumávat hodnocení zkušební komise, a tvrdí, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2020, č. j. 1 As 111/2020 – 38, nelze závěry stěžovatelem citovaného usnesení rozšířeného senátu č. j. 6 As 68/2012 – 47 aplikovat na přezkum rozhodnutí podle zákona o vysokých školách.

[10] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Úvodem Nejvyšší správní soud předesílá, že byť rozsudek městského soudu označuje jako žalovanou Univerzitu Karlovu, odvolacím orgánem je v nynější věci podle § 68 odst. 5 zákona o vysokých školách rektorka, nikoli veřejná vysoká škola jako celek, a proto je podle § 69 s. ř. s. rektorka i žalovaným správním orgánem před soudem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006 - 63, č. 1112/2007 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Jde však pouze o formální pochybení, neboť i ve věcech, v nichž je účastníkem veřejná vysoká škola jako celek, za ni jedná právě rektor (§ 10 odst. 1 zákona o vysokých školách). Fakticky tedy v řízení nebylo jednáno s někým

jiným (procesní úkony ve věci činila rektorka či jí pověřená osoba), a proto nejde o vadu řízení způsobující jeho zmatečnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2004, č. j. 3 Ads 11/2004 - 84, č. 459/2005 Sb. NSS).

[13] Pokud jde o námitku, že městský soud nesprávně přičetl stěžovateli k tíži pochybení žalované spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu, k tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že již dříve v rozsudku ze dne 6. 3. 2019, č. j. 6 As 251/2018 - 42, dovodil, že důkazní břemeno ohledně nesprávného průběhu zkoušky leží na studentovi, který se jejího přezkumu domáhá. V tomto rozsudku kasační soud uvedl, že „[s]těžovatelka (v tehdejší věci žalovaná – pozn. NSS) *musí předložit podklady zaznamenávající postup při obhajobě a další dokumentaci, z níž vycházela při rozhodování o ukončení studia žalobkyně. Pokud z řádně vedeného spisového materiálu nevyplývá, že stěžovatelka jako správní orgán porušila zákonem či vnitřními předpisy stanovená pravidla (nebo hmotněprávní úpravu), pak je na žalobkyni, aby tvrdila a doložila konkrétní skutečnosti, z nichž by vyplynulo, že proces předcházející vydání napadeného rozhodnutí byl neférový, neobjektivní a že bylo nezákonně zasazeno do jejích práv.*“ Přestože se citovaný rozsudek vztahoval k přezkumu obhajoby diplomové práce, lze jeho závěry vztáhnout též na přezkum jiné části státní zkoušky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2023, č. j. 5 As 136/2022 - 39).

[14] Ze správního spisu zdejší soud ověřil, že žalovaná ve správním řízení za účelem zjištění skutkového stavu ve vztahu k možnému porušení řádného procesu konání státní rigorózní zkoušky opatřila zápisy o konání zkoušky z jednotlivých termínů, přičemž konkrétně zápis z prvního opravného termínu sice výslovně nevyvrací stěžovatelovo tvrzení, že po většinu zkoušení byl přítomen pouze jeden člen komise, ani však tomuto tvrzení nenasvědčuje. Stěžovatel měl možnost k průběhu zkoušení vznášet námitky do protokolu. Pokud tedy někteří členové komise nebyli během zkoušení přítomni, mohl stěžovatel požadovat, aby toto bylo v zápise o konání zkoušky uvedeno. Stěžovatel však během zkoušení takovou námitku nevznášel, resp. toto ani netvrdí a v zápise žádná jeho námitka uvedena není.

[15] Žalovaná dále dle správního spisu opatřila vyjádření dvou členů komise k průběhu zkoušení a společné prohlášení čtyř členů komise o tom, že během prvního opravného termínu stěžovatele byli při zkoušení přítomni všichni členové komise, ani tato vyjádření však tvrzení stěžovatele nepotvrdila. Co se týče stěžovatelovy argumentace, že žalovaná nemohla tato vyjádření použít ke zjištění skutkového stavu, k tomu zdejší soud uvádí, že podle § 51 odst. 1 správního řádu lze k provedení důkazů *užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy.* Není tedy pravdou, že by tato vyjádření, resp. prohlášení, nebyla způsobilá ke zjištění skutkového stavu. Podstatné přitom je, že pokud měl stěžovatel za to, že by členové komise měli být vyslechnuti jako svědci, mohl jejich výslech sám navrhnout. Stěžovatel měl během správního řízení možnost vyjádřit se k podkladům, které žalovaná opatřila, a případně navrhnout jejich doplnění. Této možnosti stěžovatel ostatně také využil, ve svém vyjádření však žádné doplnění dokazování nenavrhнул.

[16] Nejvyšší správní soud tak s ohledem na výše uvedené konstatuje, že žalovaná se možným porušením řádného procesu konání státní rigorózní zkoušky stěžovatele zabývala a k tomuto opatřila dostatek relevantních podkladů. Stěžovatel naopak k prokázání svých tvrzení žádné důkazy neoznačil, přestože k tomu byl dle § 52 správního

pokračování

řádu povinen. Jeho ničím nepodložená tvrzení tedy nemohla vyvolat důvodné pochybnosti o skutkovém stavu zjištěném žalovanou. Stěžovatel pak ani v řízení před městským soudem nenavrhl žádné důkazy k prokázání, že by během kteréhokoliv termínu byl porušen řádný proces konání zkoušky, přestože jej ohledně této skutečnosti dle výše citované judikatury tížilo důkazní břemeno. Za této situace tedy městský soud nepochybil, pokud dospěl k závěru, že stěžovatel své důkazní břemeno neunesl.

[17] Zdejší soud dále neshledal důvodnou ani námitku, že ve správním řízení měla být přezkoumávána i věcná správnost hodnocení zkušební komise. K otázce rozsahu přezkumu státních zkoušek na vysokých školách se již kasační soud vyjadřoval v rozsudku ze dne 17. 12. 2009, č. j. 9 As 1/2009 - 141, ze kterého v napadeném rozsudku vycházel i městský soud. Není přitom pravdou, že by v tomto rozsudku zdejší soud vyloučil pouze soudní přezkum hodnocení zkušební komise, jak se domnívá stěžovatel. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl mimo jiné, že „[h]odnocení vědomostí uplatněných studentem u zkoušky náleží pouze zkušební komisi, před níž ji student koná“. Z tohoto závěru pak jednoznačně vyplývá, že přezkum věcné správnosti hodnocení zkušební komise je vyloučen nejen v řízení před soudem, ale i ve správním řízení, jelikož ani správní orgány nejsou oprávněny hodnotit vědomosti studenta uplatněné u zkoušky, to dle citovaného rozsudku náleží pouze zkušební komisi.

[18] Stěžovatel dále tvrdí, že závěry rozsudku č. j. 9 As 1/2009 - 141 jsou v rozporu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012 - 47, č. 3104/2014 Sb. NSS, ani s touto argumentací se však zdejší soud neztotožňuje. Závěry rozsudku č. j. 9 As 1/2009 - 141 byly Nejvyšším správním soudem opakovaně potvrzeny, a to i po vydání stěžovatelem citovaného usnesení rozšířeného senátu (srov. např. rozsudky ze dne 6. 3. 2019, č. j. 6 As 251/2018 - 42; ze dne 10. 7. 2024, č. j. 7 As 180/2023 - 22; nebo ze dne 8. 12. 2023, č. j. 5 As 136/2022 - 39). Výslovně se pak kasační soud dopadem stěžovatelem citovaného usnesení rozšířeného senátu na přezkum zkoušek na vysokých školách zabýval v rozsudku ze dne 29. 10. 2020, č. j. 1 As 111/2020 - 38, na který ve svém vyjádření trefně poukázala žalovaná. Zde Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „[s] ohledem na odlišnost obou právních úprav – školského zákona, který předpokládá přezkum průběhu i výsledku maturitní zkoušky, a zákona o vysokých školách, ze kterého plyne právo studenta konat zkoušky za podmínek stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem [§ 62 odst. 1 písm. d)], nelze dovodit, že by závěry rozšířeného senátu ohledně povinnosti soudu přezkoumat vedle řádnosti procesu rovněž samotné hodnocení (výsledek) zkoušky byly uplatnitelné i na přezkum zkoušky na vysoké škole.“

[19] Zdejší soud neshledal důvod se v nyní projednávané věci od citovaného závěru odchýlit. Hypotetické úvahy stěžovatele, že by při vyloučení hodnocení zkušební komise ze soudního i správního přezkumu mohlo dojít k situacím, kdy komise záměrně studentovi neumožní prospět z důvodu jeho věku, rasy, vyznání apod., nejsou pro danou věc relevantní. Stěžovatel totiž v kasační stížnosti výslovně uvádí, že netvrdí, že by v jeho případě taková situace nastala.

[20] S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud nepochybil, pokud dospěl k závěru, že hodnocení zkušební komise není možné přezkoumat ve správním řízení ani v řízení před soudem.

[21] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měla procesně úspěšná žalovaná, které však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec její úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že se žádnému z účastníků nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 19. září 2024

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu